

На фото:Родина Іващенко: сидять - Борис Охрімович та Катерина Петрівна, стоять - дочка Марія, син Микола, невістка Прасков'я, онуки Микола та Іван.

22 червня 1941 року о 10 год. ранку телеграфіст Буринської районної контори М.Ф. Райденко сповістив про початок війни. Відразу з перших днів, щоб допомагати фронту, наші земляки організовувались в загони самооборони, працювали над спорудженням укріплень та бомбосховищ, надавали допомогу водою, їжею на залізничній станції в ешелонах з пораненими, а також допомогу біженцям. Протягом перших місяців війни наша залізнична станція взагалі стала осередком життя міста й району та джерелом отримання найсвіжіших новин.

Ворог шаленими темпами загарбував українські землі. Незважаючи на стійкий опір нашої армії становище на фронтах ставало дедалі загрозливішим. Бойові оборонні дії на території нашого району розпочались вже 11 вересня. Лінія фронту проходила в районі Колотилівщина - Захватівка, Шилівка. На Шилівському плацдармі командуючий 2-го танковою групою вермахту генерал-полковник Хайнц Гударіан зосередив 40 танків, а також піхотний полк «Велика Німеччина».

Починаючи з 17 вересня жорстокі бої йшли на рубежі с. Успенка - с. Вознесенка - с. Верхня Сагарівка, а вже наступні два дні бої точились в районі Жуківки, Єрчихи та Черепівки. Ворог вів прицільну стрільбу з гармат по відступаючих червоноармійських угрупованнях.

Мінометнику Івану Тихоненку прийшлося обороняти зокрема і наш район. Маючи вже військовий досвід - пройшов горнило фінської війни на Карельському перешийку, - пізніше він бере безпосередню участь і проявляє хоробрість при розгромі фашистського десанта на Вінничині та в бою під Білою церквою. На початку вересня в бою під Конотопом військовий мінометний розрахунок в якому служив Іван Тихоненко зазнав великих втрат.

Як згадував сам боєць Тихоненко: «Найскладніше для мінометників – це прикривати відступ підрозділів Червоної Армії і зокрема якраз стримуючи наступ ворога біля сіл – Єрчиха, Успенка, Верхня Сагарівка, де ми потрапили в оточення. Бої на цій лінії тривали майже тиждень». В останню мить погрузивши мінометне обладнання в безтарку пароконки червоноармієць Тихоненко погнав щосили коней намагаючись сховатись за єрчишанськими курганами, а потім догнати своїх в районі Черепівки. Ворожий снаряд прицільно влучає в повозку, коні гинуть враз, а Івана Тихоненка тяжко ранив і він втрачає свідомість.

Ризикуючи життям 50- річний житель с. Єрчиха Борис Охрімович Іващенко спостерігав за відступом червоноармійців та наступом ворога, якраз на його очах снаряд влучив у повозку з військовим спорядженням. Покликавши на підмогу свого брата Сафрона, вони випрягли загиблих коней, запряглись у повозку і під шквальним вогнем затягли безтарку

з тяжко пораненим бійцем до себе у клуню.

{gcontent}

Через лічені години фашисти вступили в Єрчиху. Тримать раненого червоноармійця в клуні було небезпечно, тому Борис Охрiмович разом із дружиною Катериною Петрівною переносять його в раніше викопану землянку та добре маскують. Доглядати за бійцем долучається донька подружжя Iвaщенків Марія Борисівна, яка по своєму розуміла людську біль (вона в дитинстві отримала травму і мала проблему з ногою). Але поранення у солдата було доволі тяжким, йому потрібна була фахова медична допомога. В той час в сусідній Верхній Сагарівці жив талановитий фельдшер Бондаренко Макар Никонович. Ось і звернувся Борис Охрiмович до нього за допомогою. Так протягом трьох тижнів Макар Никонович прокрадався між поліцаями, а ще там же за балкою жив німецький найманець агент тому поплатитись життям можна було фельдшеру в будь-яку мить. Як згадував пізніше Іван Гордiйович Тихоненко «місцеві люди похилого віку сім'я колгоспників Iвaщенків - це справжні патріоти, які три тижні виходжували мене важко пораненого мінометника родом з м. Краматорська Донецької області». Дійсно сім'я Iвaщенків разом з фельдшером Бондаренком робили все можливе, щоб боєць одужав. Але поранення було дуже складне, медикаменти у фельдшера закінчились, дістати їх не було де на окупованій території. Стояла загроза гангрені. Тому поранений боєць потребував хірургічного втручання та стаціонарного лікування. Тоді Борис Охрiмович порадившись ще раз з фельдшером, приймає наступне рішення. Запрігши одного жовтневого ранку коня, погрузивши в безтарку лежачого бійця він ще потемному вирушає з свого двору до Путивля. Привізши в путивльську лікарню Івана Тихоненка він представляє його своїм родичем, як цивільну особу. Після тривалого лікування, ставши на ноги Тихоненко втікає з лікарні і робить декілька спроб перейти лінію фронту, але йому це не вдалось.

І тільки після визволення Сумщини він знову повертається на фронт, бере участь у звільненні Миколаїва, Одеси, Марганця, Нікополя. до самої Болгарії дійшов з рідним полком.

Тихоненко і після війни не забував про родину Iвaщенків, що на Буринщині яка врятувала йому життя. Як згадує онук Миколи Iвaщенкa , що Іван Гордiйович Тихоненко приїздив у їхню родину не менше трьох разів, як правило на День Перемоги – 9 травня.

Урочистості з нагоди відкриття меморіалу загиблим воїнам у с.

Черепівка (третій ліворуч - І. Г. Тихоненко)

А у 1975 приїздив і брав участь у відкритті меморіалу загиблим воїнам у Другій Світовій війні в с. Черепівка. Тут Іван Гордiйович ділився спогадами про те, як завдячуючи селянській сім'ї Iвaщенків з Єрчихи, залишився живий.

Після війни Іван Тихоненко одружився на Марії Власівні, вони народили та виховали двох дітей: дочку Олександрю і сина Віктора, а також дочекались чотирьох онуків Сашка, Михайлика, Світланку і Оксанку. А сам доблесний мінометник Іван Гордiєнко до виходу на пенсію працював електриком в залізничному цеху металургійного комбінату в м. Краматорську.

А наші земляки, які зробили героїчний вчинок в перші дні фашистської окупації Борис

Микола Кононенко «Подвиг Бориса Охрімовича Іващенка у перші дні фашистської окупації»

Написав Administrator

П'ятниця, 08 вересня 2017, 12:11 - Останнє оновлення П'ятниця, 08 вересня 2017, 12:29

Охрімович і Катерина Петрівна, після війни допомагали відбудувати рідний колгосп, ніколи не хвалились своїм героїчним вчинком, виховали двох дітей сина Миколу та доньку Марію, а також онуків Ваню і Колю.

(У підготовці матеріалу використані архіви районного краєзнавчого музею, спогади племінника П. С. Іваценка, онука М. М. Іваценка та М. П.)

© Микола Кононенко, директор Буринського районного краєзнавчого музею {/gcontent}